

تحلیل اثرات امنیت اجتماعی در کیفیت زندگی خانوارهای روستایی شهرستان خرمدره

وحید ریاحی

دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم جغرافیایی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

آذر نوری^۱

دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم جغرافیایی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۸/۱۴   تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۱/۳۰

چکیده

امنیت یکی از مهمترین شاخص‌های توسعه اجتماعی است که فقدان آن از یک سو موجبات هدر رفت منابع اقتصادی و محیطی روستائیان شده و از سوی دیگر در تنزل کیفیت زندگی روستایی مؤثر است. پژوهش حاضر با هدف بررسی اثرات امنیت اجتماعی بر کیفیت زندگی خانوارهای روستایی در ناحیه روستایی شهرستان خرمدره از استان زنجان انجام شده است. روش تحقیق توصیفی - تحلیلی است. جامعه آماری ۱۲۴۱ خانوار روستایی است و از این تعداد ۲۹۴ خانوار از چهار روستای رحمت آباد، الوند، باغ دره و سوکهریز (از ۱۵ روستا) شهرستان خرمدره به صورت نمونه گیری تصادفی، مورد بررسی قرار گرفته است. جمع آوری اطلاعات بصورت کتابخانه و میدانی از طریق تهیه پرسشنامه و برای تحلیل از تکنیک‌های T تک نمونه‌ای، مدل موریس و مدل معادلات ساختاری اموس استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد، نخست، کیفیت زندگی و امنیت اجتماعی در محدوده روستاهای مورد بررسی در سطح نیمه مطلوب قرار دارد. سپس روستاهایی که از امنیت اجتماعی بالاتری برخوردارند از کیفیت زندگی بالاتری نیز برخوردارند. همچنین بررسی و برآورد مقادیر رگرسیون و معناداری ابعاد و شاخص‌های تحقیق بر مؤلفه‌های کیفیت زندگی نشان می‌دهد، از بین سه مؤلفه جرم و جنایت، امنیت عمومی و اعتماد اجتماعی، هر سه بعد بر روی کیفیت زندگی تأثیر مستقیم و اثرگذار دارد. در نهایت، ضعف در توجه به امنیت اجتماعی، سبب آسیب‌های عمدۀ اقتصادی و اجتماعی روستایی شده و نیازمند بازنگری در سیاست گذاری‌ها و توجه به مسائل اجتماعی در نواحی روستایی است.

واژگان کلیدی: سکونتگاه‌های روستایی، کیفیت زندگی، امنیت اجتماعی، شهرستان خرمدره.

بیان مسئله

بدون تردید هیچ عنصری برای پیشرفت، توسعه و تکامل یک جامعه و شکوفایی استعدادها، مهم‌تر از عنصر امنیت و تأمین آسایش لازم در جامعه نیست. تمایل و تلاش انسان برای تأمین امنیت پایدار، بیانگر غریزه ذاتی در سازماندهی محیطی امن است و آشوب و ناامنی، بزرگ‌ترین مانع رشد و توسعه و توالي جوامع بشری هستند (Eftekhari & et.al, 2012, 110). رشد و توسعه همواره در سایه حداقلی از امنیت فراهم گریده و همواره جستجوی امنیت از مهمترین انگیزه‌ها و نیازهای انسان بوده است. این مفهوم از مفاهیم مهم و تأثیرگذار بر مسائل حوزه رفاه اجتماعی است. بدین معنا که رفاه بدون احساس امنیت معنا نخواهد داشت (Yari & Hezar Jaribi, 2013,4) و احساس امنیت لازمه زندگی است. بنابراین بحران‌های جمعیتی را نمی‌توان با بی تفاوتی و مطابق با برنامه ریزی‌های مرسوم پشت سر گذاشت و نتایج منفی آن‌ها را برای جامعه ملاحظه نکرد (Eftekhari & et.al, 2012, 103).

واقعیت این است که امروزه علاوه بر برخی مشکلات اجتماعی مانند فقر و بیکاری، مسائل مرتبط با مدیریت محلی، جمعیت و نیروی انسانی، بالا بودن میزان مهاجرت روستایی و روند سالخوردگی نیروی کار کشاورزی می‌توان آسیب‌های اجتماعی گسترده‌ای را یافت که به دامنه روستاهای نفوذ پیدا کرده‌اند (Hajariyan & Ganbari, 2013, 68). بر اساس بررسی‌های صورت گرفته طی چند سال اخیر آسیب‌های اجتماعی همچون اعتیاد، سرقت، طلاق، ازدواج دیرهنگام، بزهکاری، سطح تعدی بالا به اموال، مزارع و محصولات در نواحی روستایی به ویژه در محدوده مورد مطالعه افزایش یافته که ضمن تعارض با اصول مسلم این نظام اجتماعی و تصوری که از این نواحی در اذهان به عنوان محیط با امنیت اجتماعی بالا وجود دارد آثار مخربی بر جای گذارده و زمینه نابودی سرمایه‌های انسانی باقی مانده در این نواحی را فراهم آورده است. و با توجه به درجه حساسیت و اهمیت بسیار زیاد و تأثیر آن بر زندگی همه افراد چنانچه شایسته است بدان پرداخته نشده است. ارتکاب جرم در نواحی روستایی به عنوان معضل یا ناهنجاری نقش ایفا می‌کند و جزء یکی از مسائل اساسی در نواحی روستایی است. زیرا تمایل روز افزون به سوی گرایش به جرم در جوامع روستایی دیده می‌شود (Heydari, 2016, 4) و ضایعات سنگینی از جمله رنج انسان‌ها، به هدر رفتن منابع اقتصادی، سرخوردگی روستائیان و و خامت کلی در کیفیت زندگی را به همراه می‌آورد (Rezvani, 2010, 39). بر این اساس پژوهش حاضر سؤالات زیر را مورد بررسی قرار می‌دهد. وضعیت کیفیت زندگی و امنیت اجتماعی خانوارهای روستایی شهرستان خرمدره در چه سطحی قرار دارد؟ و بیشترین اثرات امنیت اجتماعی بر روی کدام بعد کیفیت زندگی می‌باشد؟

ادیبات پژوهش

امنیت اجتماعی: از جمله متغیرهایی که در کیفیت زندگی افراد اثر گذار است، می‌توان امنیت اجتماعی را نام برد. امنیت از نیازها و انگیزه‌های اساسی انسان به شمار می‌رود، به طوری که با زوال آن آرامش خاطر انسان از بین می‌رود و تشویش، اضطراب و ناآرامی جای آن را می‌گیرد. مرتفع شدن بسیاری از نیازهای آدمی در گرو تأمین امنیت است و نیاز به امنیت، از بنیادی‌ترین نیازهای انسان در هر محیطی است که آرامش، رشد، شکوفایی، بروز استعدادها و خلاقیت‌ها و نیل به همه کمالات انسانی در سایه آن محقق می‌شود (SHateriyan & et.al, 2016, 1).

بوزان نخستین کسی است که در سال ۱۹۹۱ اصطلاح امنیت اجتماعی را برای اولین بار به کار برد و از آن پس این اصطلاح در ادبیات مربوط به امنیت رواج یافت (Eftekhari & et.al, 2012, 191) و مانند دیگر مفاهیم اجتماعی و اقتصادی، در کشورهای با ایدئولوژی‌های متفاوت، به تعابیر مختلف تعریف (Juliano J Chein 2009) وارد سایر حوزه‌های علمی از جمله رفاه، عدالت و غیره شد (brach,2004,4).

امنیت مفهومی ذهنی و عینی است. امنیت ذهنی تاحدود زیادی به ادراک و احساس افراد بستگی دارد که در سطوح خرد و کلان قابل بررسی است (Eftekhari & et.al, 2012, 97). و امنیت عینی، وضعیتی است که ارزش‌های حیاتی در آن از هر گونه تهدید و تعرض مصون باشد در دو وجهی بودن مفهوم امنیت وضعیت فیزیکی با حالت فکری در هم می‌امیزد (Kargar & Sarvar, 2013, 97). بنا به تعاریف مختلف که از واژه امنیت در فرهنگ‌های تخصصی ارائه شده است، سه مفهوم امنیت ملی، امنیت عمومی و تأمین اجتماعی، امروزه بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد ابرت ماندل امنیت را چهره‌ای متغیر می‌داند، از همین‌رو معتقد است ارائه تعریفی کامل از امنیت مستلزم بررسی و تحقیق در خصوص مفاهیم کلیدی چون، قدرت، تهدید و ساختارهای جامعه است (Kargar & Sarvar, 2013, 165). برخی تعاریف در زمینه امنیت اجتماعی به شرح ذیل می‌باشد.

جدول ۱-۱، برخی تعاریف امنیت اجتماعی

ردیف	محقق	تعريف
۱	Bari bozan	معطوف به جنبه‌هایی از زندگی فردی می‌گردد که هویت گروهی او را سامان می‌بخشد.
۲	Beiron muller	قابلیت حفظ شرایط قابل پذیرش داخلی برای تکامل گروه‌های سنتی زبان، فرهنگ، انجمن‌ها، مذهب، هویت ملی و رسوم
۳	L. Weaver	توانایی جامعه برای حفظ ویژگی‌های اساسی اش تحت شرایط تغییر و تهدیدات واقعی و محتمل
۴	Antony Giddens	امنیت اجتماعی، امنیت هستی شناختی و امنیت وجودی است.
۵	Jones	مفهوم مصوبیت از تعریض و تصرف اجباری بدون رضایت و در مورد افراد و در کل، هر عاملی که آرامش انسان را از بین ببرد تعریف نمود.
۶	smriti chend	حافظت ارائه شده از سوی جامعه به اعضاء خود در برابر حوادث غیرمتوجه اشاره می‌کند که در آن فرد هیچ کنترلی ندارد

(kargar&sarvar2013, eftehri2012, pakdel2016, salehi amiri& afzari naderi2011) ۱۳۹۷

کیفیت زندگی

رواج و کاربرد مفهوم کیفیت زندگی در واقع کنشی است علیه توسعه یک بعدی اقتصادی در سطح ملی و توسعه صرفاً کالبدی (Mahdizade & et, al, 2006, 304). این مفهوم به عنوان یک رشته جداگانه از دهه ۱۹۶۰ میلادی وارد مباحث علمی در اروپای غربی و شمال آمریکا شده (pukeliene,2011,157) و از آغاز دهه ۱۹۹۰ به بعد، اهمیت فوق العاده ای یافته است (عنبری، ۱۳۸۹، ۱۵۰). کیفیت زندگی به عنوان معیاری برای سنجش میزان برآورده شدن نیازهای روحی، روانی و مادی جامعه و خانواده و شرایط محیطی که مردم دران زندگی می‌کنند (برای مثال، آلدگی آب و هوا، فقر، محیط پر آسیب) تعریف و به برخی مشخصه‌های مردم (همچون سلامت یا دستیابی به امکانات اموزشی) می‌پردازد (Molodi, 2009, 16) و ویژگیهای کلی اجتماعی، اقتصادی محیط در یک ناحیه را نشان می‌دهد، که می‌تواند به عنوان ابزاری قدرتمند برای نظارت بر برنامه ریزی توسعه اجتماع به کار رود (Pal 2005).

این اصلاح مفهومی چند وجهی، نسبی، متاثراز زمان و مکان و ارزش‌های فردی و اجتماعی است، که دارای ابعاد عینی و ذهنی بوده و ویژگیهای کلی اجتماعی، اقتصادی محیط در یک ناحیه را نشان می‌دهد (Pal 2005) علی رغم اختلاف نظرهایی که در تعریف کیفیت زندگی وجود دارد، میان متخصصین این ادراک مسلم است که کیفیت زندگی دارای ابعاد مثبت و مفهومی چند بعدی است و تمامی مطالعات آن در قالب دو دسته شاخص‌های عینی و

شاخص‌های ذهنی صورت می‌گیرد. (Allen, Vogt and Cordes, 2002:14) و بر دو روش شناسی عمده متمرکز است: روش اول، شاخص‌های اجتماعی، اقتصادی قابل سنجش را برای انعکاس میزان برآورده شدن نیازهای انسانی بکار می‌گیرد و روش دوم سطوح شادکامی و رضایتمندی را براساس گزارشات شخصی افراد از تجارت زندگی نشان می‌دهد، که بهزیستی ذهنی نامیده می‌شود.

در میان بررسی ادبیات پژوهش رویکرد ساختاری، مفهومی فراگیر و کامل از کیفیت زندگی ارائه می‌دهد و تمامی حوزه‌هایی را که در بهبود کیفیت زندگی مؤثرند در برگرفته و جامعه را بعنوان یک کلیت می‌بیند، این رویکرد عنصری مانند امنیت اجتماعی - اقتصادی را از نیازهایی می‌داند که باید برای هر فردی محقق شود و امنیت اجتماعی یکی از مؤلفه‌های اصلی این رویکرد به حساب می‌آید (Hoseinzadeh & et, al, 2014, 114).

جدول شماره ۲-۱- مؤلفه، معیار و شاخص‌های کیفیت زندگی

مؤلفه	معیار	شاخص	تعداد
آموزش	تعداد آموزشگاه به هر هزارنفر	درصد سواد کل	۲
اجتماعی	درصد رضایت از عملکرد نهادهای محلی	تعداد شکل‌های غیر دولتی	۲
مشارکت	میزان شمارکت اقتصادی در روستا	درصد انسجام اجتماعی	۲
تعلق مکانی	میزان تعاملی به ماندگاری در روستا	میزان دسترسی به خدمات اجتماعی	۱
بهداشت	میزان دسترسی به خدمات اجتماعی	ضریب تنوع شغلی	۱
اقتصادی	ضریب رضایت از شغل	درصد رضایت از شغل	۲
رفاه اقتصادی	نسبت درآمد به خانوار	میزان پس انداز	۱
کالبدی	میزان مسکن استاندارد، سرانه انتاق	درصد مالکیت مسکن	۱
خدمات	میزان مسکن استاندارد، نسبت خانوار ساکن در هر واحد مسکونی	درصد راه‌های درجه یک	۲
محیطی	میزان دسترسی به سائل حمل و قل عمومی	کیفیت منظر	۱
منابع آب	درصد رضایت از نظافت روستا	منابع آب	۱
مدیریت بهداشت	میزان دسترسی به تخلیه فاضلاب	میزان دسترسی به روش بهداشتی دفن زباله	۲
کل	۲۲		

Source: Research findings, 2018

جدول شماره ۳-۱- مؤلفه، معیار و شاخص‌های امنیت اجتماعی

مؤلفه	معیار	شاخص	تعداد
امنیت اجتماعی	وجود نظام تأمین اجتماعی، تأمین اجتماعی		۱
امنیت اجتماعی	جرائم و جنایت	میزان درگیری و نزاع بین اهالی	۳
		میزان تنشهای نزدیق قومی و گروهی	
		میزان درگیری میان جوانان در روستا	
امنیت عمومی	امنیاد	میزان اعتیاد در روستا	۱
امنیت عمومی	امنیاد	میزان رضایت از حضور به موقع پلیس در موقع ضروری	۳
		میزان امنیت کوچه و خیابان	
اعتماد	امکان ترد زنان خانواده به تنهایی در محیط روستا		
اعتماد	امکان سپردن سرمایه به دیگران	میزان تگرانی از سرقت اموال	۲
کل	۱۰		

Source: Research findings, 2018

در این پژوهش، روش تحقیق از نوع توصیفی- تحلیلی است که با شیوه پیمایشی انجام‌گرفته است. برای جمع آوری اطلاعات، از روش‌های کتابخانه‌ای و میدانی، از فن پرسشگری و ابزار پرسشنامه استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش، خانوارهای ۱۵ روستای شهرستان خرمدربه هستند که بر اساس روش تخمینی ۴ روستا تعیین شد. برای انتخاب خانوارهای نمونه با استفاده از فرمول کوکران از بین ۱۱۴۳ خانوار، ۲۸۷ خانوار بعنوان حجم نمونه تعیین و با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی انتخاب گردیدند. جهت تعیین شاخص‌های پژوهش به بررسی مطالعات قبلی پرداخته شد و شاخص‌هایی که از بیشترین فراوانی برخوردار بودند به تعداد ۳۲ شاخص جهت ارزیابی انتخاب گردیدند. جهت سنجش روایی و پایایی از روش‌های دلفی (اخذ نظر خبرگان) و آلفای کرونباخ (ضریب ۰/۷۶۵) استفاده شد. جهت بررسی وضعیت امنیت اجتماعی و کیفیت زندگی در روستاهای مورد مطالعه از آزمون تک نمونه‌ای و مدل موریس جهت بررسی مدل اثرات امنیت اجتماعی بر روی کیفیت زندگی از معادلات ساختاری اموس استفاده شده است.

محدوده مورد مطالعه

تحقیق حاضر در روستاهای شهرستان خرم دره انجام شده است. شهرستان خرمدربه با مساحت ۴۰۷ کیلومتر در مشرق استان زنجان قرار دارد. که از شمال به استان قزوین و از شرق و غرب به شهرستان ابهر و از جنوب به شهرستان خدابنده محدود می‌شود. شهر خرمدربه، مرکز شهرستان در فاصله ۵ کیلومتری ابهر و ۸۵ کیلومتری مرکز استان استقرار یافته است. این شهرستان دارای یک بخش، دو دهستان به نام‌های رحمت آباد و الوند با ۱۵ روستای دارای سکنه و یک نقطه شهری است. تا سال ۱۳۷۷ جزو شهرستان ابهر بوده و در این سال شهرستان مستقل شده است (معاونت برنامه ریزی استانداری زنجان، ۱۳۸۶، ۲۲۵).

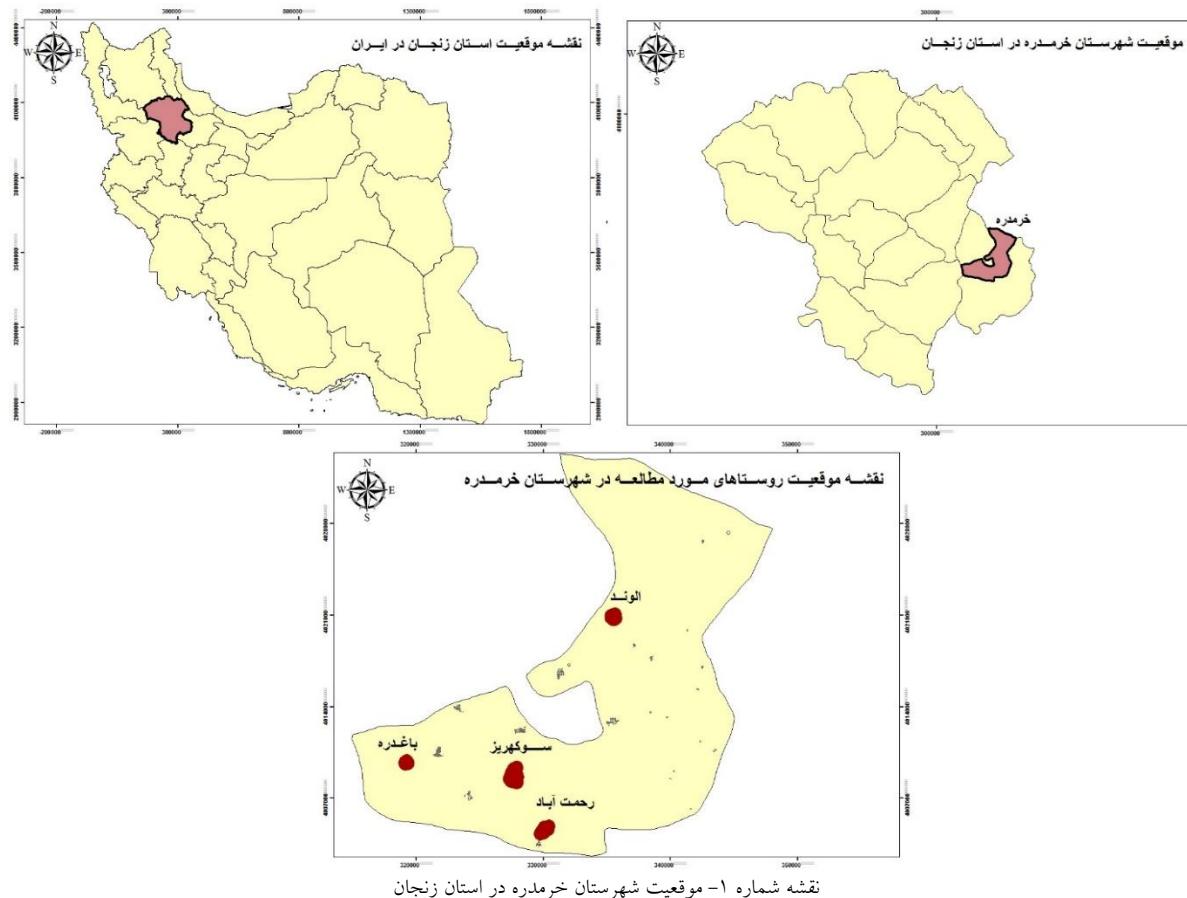
ویژگی‌های اقتصادی: در حال حاضر ۸ معدن سنگ گرانیت و یک معدن مس و سلیس توسط کارشناسان مربوطه در شهرستان فعال می‌باشند. این شهرستان دارای یک شهرک صنعتی با وسعتی در حدود ۳۶۰ هکتار بوده که پذیرای فعالان عرصه صنعت و معدن و تولید می‌باشد. شرکت‌های فعال در منطقه درخشش‌های مختلف صنایع (غذایی- شیمیایی- معدنی- کشاورزی و...) مشغول فعالیت هستند که شرکتهای بالای ۱۰۰ نفر آن ۳ واحد می‌باشند. به لحاظ تولید صنعتی شهرستان خرم‌دره مقام نخست را در پرورش دام و طیور در سطح استان دارا می‌باشد.

کشاورزی و باحداری: شهرستان خرم‌دره سالانه ۴۰ تن عسل تولید می‌کند. این شهرستان به لحاظ تولید انگور در سطح استان مقام دوم را داراست و سیب قرمز این شهرستان نیز از مرغوبیتی بالایی برخوردار است. در شهرستان بیش از ۳۰ هکتار از زمین‌ها، زیر کشت دانه‌های روغنی کلزا قرار می‌گیرد که به طور متوسط سالانه از هر هکتار ۲ تن محصول برداشت می‌شود. سطح اراضی آبی و دیم زیر کشت شهرستان جمماً ۱۲۳۹۱ هکتار می‌باشد که اراضی زیر کشت آبی ۷۶۰۵ هکتار و سطح زیر کشت دیم ۴۸۹۵ هکتار می‌باشد. مساحت جنگلهای شهرستان ۱۰۰ هکتار می‌باشد که ۱۰٪ مساحت جنگلهای استان را شامل می‌شود. کل اراضی باغات منطقه ۳۷۷۹ هکتار می‌باشد. عمده محصولات شهرستان گندم، گردو، انگور، سیب، زردآلو، لوبيا، سیب‌زمینی، آلو و محصولات جالیزی می‌باشد. کشت و صنعت دشت خرم‌دره نیز به عنوان شرکتی فعال در زمینه باحداری، کشاورزی و پرورش دام نسبت به تولید عمده

محصولات باغی و زراعی و دام و طیور بالاخص جوچه یکروزه اقدامات گسترده‌ای معمول داشته و هرساله علاوه بر عرضه محصولات به بازارهای داخلی، بخشی از آنرا برای صادرات به بازارهای جهانی عرضه می‌نماید.

منابع آب: برای توسعه کشاورزی منطقه، ۲ سد حاکی در قسمت شمالی و جنوبی شهرستان احداث و به بهره‌برداری رسیده است. در شهرستان خرمدره در حال حاضر ۱۷۵ حلقه چاه عمیق و نیمه عمیق برای کشاورزی موجود است. خرمدره دو رودخانه مهم دارد. رودخانه قورو چای که از کوههای شمالی شهرستان سرچشمه می‌گیرد و پس از طی مسیری از شمال به جنوب به رودخانه کبیر می‌ریزد. رودخانه کبیر نیز از سمت زنجان وارد شهرستان شده و پس از گذر از مناطق مختلف و داخل شهر به سمت ابهر و رودخانه ابهر رود وارد می‌شود (بخشداری شهرستان خرمدره، ۱۳۹۷).

ویژگی‌های جمعیتی: بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت شهرستان خرم دره ۶۷۹۷۱ نفر بوده که بالاترین میزان تراکم نسبی جمعیت را در سطح استان به خود اختصاص داده است. از این تعداد جمعیت ۲۴۴۷۱ نفر (۷۵۲۵ خانوار) در نواحی روستایی ساکن بوده که در بین روستاهای شهرستان روستاهای الوند، باغ دره، رحمت آباد و سوکهریز به ترتیب دارای ۱۲۶، ۲۶۷، ۷۸۶ و ۶۲ خانوار بودند (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵). فعالیت غالب نقاط روستایی تاحیه مورد مطالعه کشاورزی است. بر اساس آمار، از کل شاغلین روستایی شهرستان، ۷۳/۳ درصد در بخش کشاورزی، ۲/۶ درصد در بخش صنعت و ۲۴/۱ درصد نیز در بخش خدماتی و کارگری مشغول هستند.

یافته‌های تحقیق

بررسی‌های توصیفی از ۲۹۴ پرسشنامه نشان می‌دهد پاسخگویان بر اساس سن، ۸۵ درصد مرد و ۱۵ درصد زن؛ بر اساس سواد ۱۷/۲ درصد فاقد سواد، ۵۵/۳ درصد دارای سواد خواندن و نوشتن، ۸/۷ ابتدایی، ۱۵/۶ راهنمایی و متوسطه و ۲/۲ بالاتر از دیپلم؛ بر اساس شغل ۴/۶ درصد دارای شغل دائم، ۶۵/۲ درصد دارای شغل فصلی، ۲۰/۳ درصد دارای مشاغل روزمزدی و ۹/۹ درصد نیز دارای ترکیبی از مشاغل فصلی و روزمزد هستند. همچنین، میانگین سنی پاسخ دهنده‌گان برابر ۳۷/۲ سال و میانگین بعد خانوارهای مورد بررسی نیز برابر ۵/۲ نفر می‌باشد.

الف) وضعیت مطلوبیت امنیت اجتماعی و کیفیت زندگی

جهت بررسی وضعیت مطلوبیت کیفیت زندگی و امنیت اجتماعی از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شد. که نتایج بر اساس آزمون تی تک نمونه‌ای نشان می‌دهد بین احساس امنیت اجتماعی و کیفیت زندگی رابطه معناداری وجود دارد. با احتساب دامنه طیفی مورد بررسی که بین ۱ تا ۵ و براساس طیف لیکرت در نوسان است، این تفاوت در سطح آلفا ۰/۰۵ درصد معنادار است که طبق نظر روستائیان، در خصوص وضعیت موجود امنیت اجتماعی و کیفیت زندگی در محدوده مطالعه به ترتیب بعد کالبدی، اجتماعی و اقتصادی از وضعیت مناسبتری در سطح روستاهای مورد مطالعه برخوردارند. ولی بعد محیطی در سطح مناسبی قرار ندارد که می‌توان علت آنرا پایین بودن میزان رضایت مردم از خدمات ارائه شده مطرح نمود.

جدول شماره ۴- بررسی مطلوبیت وضعیت امنیت اجتماعی و کیفیت زندگی در محدوده مطالعه

مؤلفه	میانگین	t	اماره آزمون	تفاوت میانگین‌ها	معناداری	فاصله اطمینان ۹۵ درصد	حد پایین	حد بالا
اجتماعی	۲,۹۵	۸,۴	۲۸۶	۰,۷۵	۰,۰۰	۱,۶۱	۱,۲۸	۱,۲۸
کالبدی	۲,۹۸	۱۹,۶	۲۸۶	۰,۹۵	۰,۰۰	۰,۸۵	۱,۰۵	۱,۰۵
اقتصادی	۲,۸۲	۷,۷	۲۸۶	۰,۹۸	۰,۰۰	۱,۶۱	۱,۲۸	۱,۲۸
محیطی	۲,۴۶	۲,۱	۲۸۶	۰,۳۷	۰,۰۰	۰,۰۲	۰,۷۲	۰,۷۲
امنیت اجتماعی	۲,۶۶	۲,۸۳	۲۸۶	۰,۵۰	۰,۰۰	۰,۸۶	۱,۱۵	۱,۱۵

Source: Research findings, 2018

ب) رتبه بندی امنیت اجتماعی و کیفیت زندگی:

جهت بررسی وضع امنیت اجتماعی و کیفیت زندگی در نواحی روستایی مذکور از مدل موریس استفاده شده است. با توجه به همسو بودن تمام متغیرها پس از تشکیل ماتریس مقادیر شاخص‌ها نسبت به استاندارد کردن اعداد با استفاده از فرمول نورم خطی و جایگزینی اعداد پرداخته شد و بعد از آن به محاسبه ضریب و رتبه بندی سکونتگاه‌ها پرداخته شد. نتایج کار به شرح ذیل می‌باشد.

جدول شماره ۵- مقدار شاخص‌های کیفیت زندگی به دست آمده بر اساس β_jy

شاخص‌های کیفیت زندگی	سوکهر	الوند	رحمت اباد	باغ دره	بز
۱- تعداد آموزشگاه به هر هزار نفر	۷۱,۳۱	۸۴,۹	۰	۱۰۰	
۲- درصد سواد کل	۴۲,۳	۰	۲۳,۱	۲۵۹۲,۲	
۳- درصد رضایت از عملکرد نهادهای محلی	۱,۵	۰	۲۱,۹	۱۷۷۶,۹	
۴- میزان ماندگاری در روستا	۰	۱۰۰	۴۲	۶۸,۴	
۵- درصد انسجام اجتماعی	۷۶,۱	۱۰۰	۸۲,۶	۱۵۳۱,۶	
۶- درصد دسترسی به خدمات بهداشتی	۰	۲۴,۳	۷,۳	۷۶,۶	

۷	۷۹,۴	۱۴,۶	۶۶,۹	-تعداد تشكیل‌های غیر دولتی
۸	۶۱,۲	۳۳,۲	۹۰,۷	-میزان مشارکت اقتصادی در روستا
۹	۲۴,۳	۷,۳	۷۶,۵	-خرابی تنوع شغلی
۱۰	۷۴,۸	۱۰۰	۶۲,۸	-درصد رضایت از شغل
۱۱	۴۶,۱	۱۰,۹	۹۲,۹	-نسبت درامد به هزینه خانوار
۱۲	۷۱,۲	۱۸,۲	۶۳,۲	-میزان پس انداز خانوار
۱۳	۱۰۰	۰	۷۵,۶	-درصد مالکیت مسکن
۱۴	۶۹,۴	۱۹,۶	۱۰۴	-میزان مسکن استاندارد
۱۵	۶۲,۶	۷۵,۹	۰	-نسبت خانوار ساکن در هر واحد مسکونی
۱۶	۲۷,۱	۳۵,۹	۱۲۳	-درصد راههای درجه ۱
۱۷	۲۹,۱	۱۹,۵	۱۳۹	-دسترسی به وسائل حمل نقل مناسب
۱۸	۹۱,۳	۰	۴۶,۵	-سرانه آتاق
۱۹	۰,۲	۰	۸,۹	-نظافت و پاکیزگی روستا
۲۰	۲۴,۶	۰	۳۱	-کیفیت آب آشامیدنی
۲۱	۴,۴	۰	۲۳,۶	-دسترسی به سیستم مناسب تبخیر فاضلاب
۲۲	۱۰۰	۲۸,۳۵	۰	-جمع اوری و دفع زباله

Source: Research findings, 2018

جدول شماره ۶-۱ وضعیت کیفیت زندگی در نواحی روستایی مورد مطالعه بر اساس مدل موریس

روستا	نیام	سوکهر	الوند	رحمت آباد	باغ دره
روستا	۵۲۲,۲	۹۲۱,۷	۶۴۸,۵	۷۴۰,۹	di
رتبه	۴	۲	۳	۱	

Source: Research findings, 2018

جدول ۱-۶ نشان دهنده شاخص نهایی و رتبه هر یک از روستاهای بر اساس وضعیت کیفیت زندگی در ناحیه مورد مطالعه می‌باشد.

جدول شماره ۷-۱ مقدار شاخص‌های امنیت اجتماعی به دست آمده بر اساس y_{ij}

روستا	شاخص‌های امنیت اجتماعی	سوکهر	الوند	رحمت آباد	باغ دره	بایز
۱	۱-عدم وجود درگیری و نزاع بین اهالی	۲۲,۲	۳۳,۳	۱۰۰		
۲	۲-عدم تنشهای نژادی، قومی و گروهی	۶۶,۶	۱۰۰	۸۸,۹	۱۱۱	
۳	۳-وجود نظام جامع تأمین اجتماعی	-۲۲۲,۳	-۱۵۵,۶	-۲۰۰	۱۲۲,۲	
۴	۴-سبد نگرانی از سرقت	-۲۲,۲	۸۸,۹	۲۲,۲	۸۸,۹	
۵	۵-امنیت کوچه و خیابان	۷۷,۸	۸۸,۸	۶۶,۷	۸۸,۸	
۶	۶-تردد زنان خانواده به تنهایی در محیط	-۱۳۰	-۹۳,۳	-۱۱۶,۶	-۴۸,۸	
۷	۷-امکان سپردن سرمایه به دیگران	-۲۶۶,۶	-۱۱۳,۳	-۲۰۰	-۷۷,۷	
۸	۸-حضور به موقع پلیس در موقع ضروری	-۸۰	-۱۶,۷	-۴۸,۹	-۶,۷	
۹	۹-شبود درگیر میان جوانان	-۸۸,۹	۰	۳۳,۳	۲۲,۲	
۱۰	۱۰-نبود اعتیاد در روستا	-۱۳۲,۳	-۸۸,۹	۱۱۱,۱	۰	

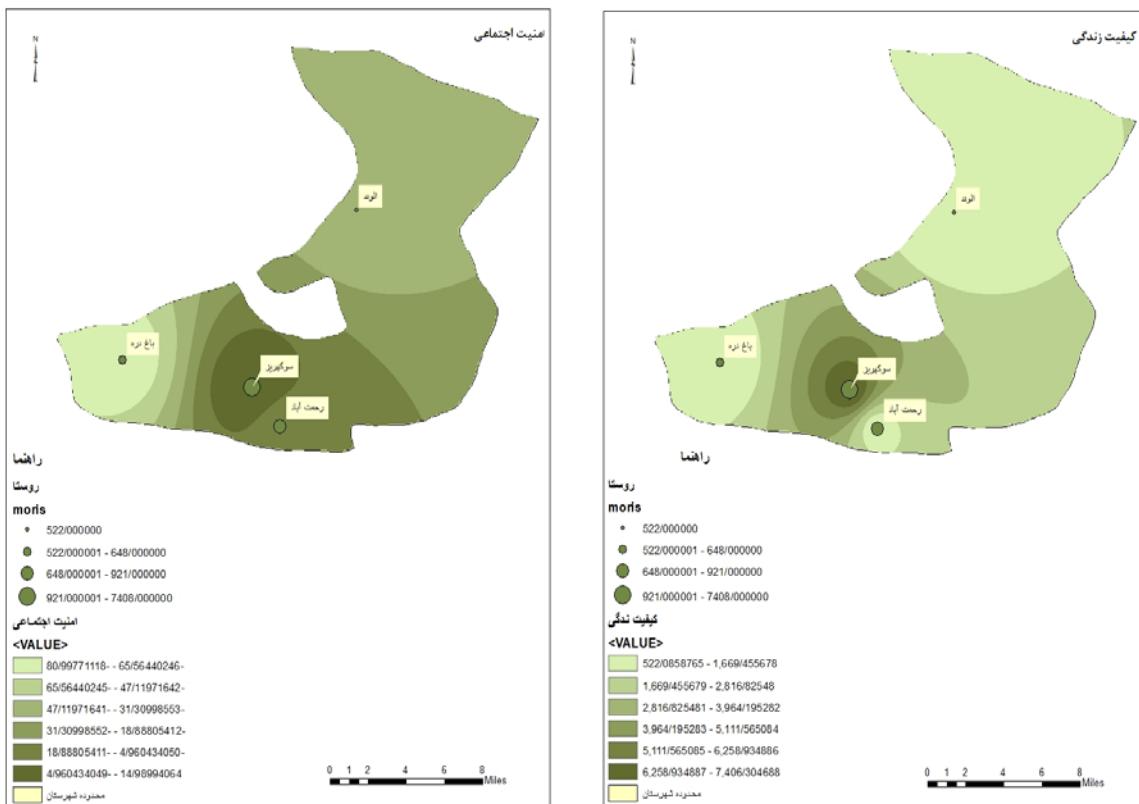
Source: Research findings, 2018

جدول شماره ۸-۱ وضعیت امنیت اجتماعی در نواحی روستایی مورد مطالعه بر اساس مدل موریس

روستا	نیام	سوکهر	الوند	رحمت آباد	باغ دره	بایز
روستا	۱۵۵,۶	-۱۶۷,۷	-۴۲۲,۲	-۱۶۷,۷	-۴۲۲,۲	di
رتبه	۴	۲	۳	۱		

Source: Research findings, 2018

جدول ۱-۸ نشان دهنده شاخص نهایی و رتبه هریک از روستاهای بر اساس وضعیت امنیت اجتماعی در ناحیه مورد مطالعه می‌باشد.

نقشه شماره ۲ وضعیت کیفیت زندگی و امنیت اجتماعی در سکونتگاه‌های روستایی مورد مطالعه

منبع: سازمان نقشه برداری ۱۳۹۷

نتایج حاصل از بررسی مدل موریس جدول شماره ۱-۶ و جدول شماره ۱-۸ و نقشه شماره ۲ نشان می‌دهد در سکونتگاه‌های مورد بررسی، سکونتگاه‌هایی که از امنیت اجتماعی بالاتری بخوردار بوده‌اند از کیفیت زندگی بالاتری نیز برخوردارند.

پ) اثرات امنیت اجتماعی بر کیفیت زندگی:

جهت بررسی اثرات امنیت اجتماعی بر روی کیفیت زندگی از معادلات ساختاری اموس استفاده شده است، این مدل نتیجه تلفیق تحلیل عاملی تأییدی و روش تحلیل مسیر است و از دو مؤلفه تشکیل شده است: اول، مدل ساختاری که ساختار علی بین متغیرهای پنهان را مشخص می‌کند و دوم مدل اندازه‌گیری که روابطی بین متغیرهای پنهان و متغیرهای مشاهده شده را تعریف می‌کند. بر اساس جدول شماره ۱-۹، سه دسته شاخص برآذش در مدل سازی معادلات ساختاری در نظر گرفته می‌شود. که چنانچه حداقل سه شاخص در حد قابل قبول باشند مدل برآذش می‌شود. بر اساس جدول ۱-۹ ضریب خی دو مدل برابر با ۱,۵۳ است اما چون سطح معناداری کمتر از ۰,۰۵ است، بنابراین آزمون مجذور خی دو برآذش دقیق مدل را با دادهای مشاهده شده رد می‌کند؛ با توجه به حجم بالای نمونه و حساسیت ضریب خی دو به حجم نمونه می‌توان سایر ضرایب نکویی برآذش را بررسی کرد. جذر برآورد

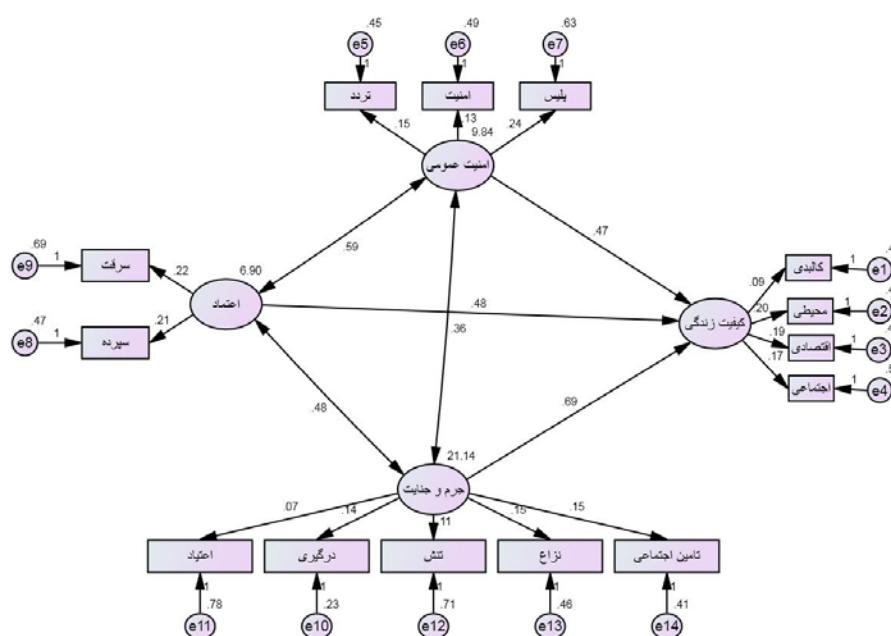
خطای تقریب (RMSEA) برابر با $0,004$ است که از مرز قابل قبول $0,08$ کمتر است و می‌توان نتیجه گرفت: اندازه خطای برآورده مدل در جامعه چندان بزرگ نیست و میزان قابل قبولی به شمار می‌رود. ضرایب CFI و NFI از معنی‌ترین شاخص‌هایی هستند که برای بررسی برازنده‌گی مدل به کار می‌روند. هر چه ضرایب این دو به یک نزدیک‌تر مدل با داده‌ها برازش بهتری دارد که مقدار شاخص CFI و NFI. در پژوهش حاضر به ترتیب برابر با $0,962$ و $0,972$ می‌باشد که نشان می‌دهد مدل با داده‌ها برازش دارد. علاوه بر این سایر ضرایب برازش مدل بر اساس جدول (۱-۹) نیز در سطح مطلوبی قرار داشته که نشان دهنده مناسب بودن آماره‌ها جهت انجام آزمون می‌باشد.

جدول شماره ۹-۱: پردازش مدل براساس اماره‌های آزمون معادلات ساختاری

شاخص‌های مطلق برازش	Goodness-of-fit measure	Recommended value	Structural model (result)
کای اسکوئر	χ^2 test statistic/df	≤ 3.000	1.53
شاخص نیکوئی برازش	GFI	≥ 0.900	0/949
شاخص نیکوئی برازش	AGFI	≥ 0.900	0/954
شاخص برازش تطبیقی	CFI	≥ 0.900	0/962
شاخص برازش هنجار شده	NFI	≥ 0.900	0/972
ریشه دوم میانگین مریعات خطای برآورده	RMSEA	≤ 0.080	0/004
ریشه دوم میانگین مریعات باقیمانده	SRMR	< 0.050	0/000
شاخص توکر-لویز	TLI	≥ 0.900	0/985

Source: Research findings, 2018

جهت بررسی ارتباط بین مؤلفه‌های امنیت اجتماعی و کیفیت زندگی، از مؤلفه‌های امنیت اجتماعی به عنوان متغیر مستقل و از مؤلفه‌های کیفیت زندگی که در چهار بعد تعریف عملیاتی شده و اندازه گیری شده‌اند به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شده است.

شکار شماره ۱ مدل باز شده دو نم افزایش AMOS

Source: Research findings, 2018

بررسی و برآورد مقادیر رگرسیون و معناداری ابعاد و شاخص‌های تحقیق بر مؤلفه‌های کیفیت زندگی نشان می‌دهد، از بین سه مؤلفه جرم و جنایت، امنیت عمومی و اعتماد هر سه بعد بر روی کیفیت زندگی تأثیر مستقیم و اثرباز

دارد. این امر نشان دهنده آن است که با افزایش امنیت اجتماعی احساس رضایت از کیفیت زندگی بالاتر رفته و در پایداری محدوده مؤثر خواهد بود. براساس مدل نظری (شکل شماره ۱) و برآورد مقادیر کمی می‌توان گفت:

- نخست مثبت بودن کلیه وزن‌های رگرسیونی یا بارهای عاملی نتیجه‌ای منطقی و قابل قبول را از مبانی نظری به نمایش می‌گذارد. سپس عامل جرم و جنایت با میزان ۰,۶۹، بالاترین ضریب همبستگی را با کیفیت زندگی دارد. همچنین ضریب همبستگی اعتماد میزان ۰,۴۸ و امنیت عمومی ۰,۴۷ می‌باشد. امنیت عمومی و اعتماد با ضریب همبستگی ۰,۵۹ و اعتماد با جرم و جنایت با ضریب همبستگی ۰,۴۸ و امنیت عمومی با جرم جنایت با ضریب همبستگی ۰,۳۶ دارای همبستگی دو سویه می‌باشند. بدین ترتیب مؤلفه جرم و جنایت در محاسبات مربوط به متغیر پنهان از وزن بیشتری برخوردارند. در مقابل، متغیر امنیت عمومی با دارا بودن ضریب ۰,۴۷ دارای همبستگی کمتری با کیفیت زندگی می‌باشد. در نتیجه در محاسبات مربوطه از وزن کمتری برخوردار می‌باشد.

جدول شماره ۱۰-۱ برآورد مقادیر رگرسیون و معناداری ابعاد و شاخص‌های تحقیق بر روی کیفیت زندگی

	Estimate	S.E.	C.R.	P
امنیت عمومی <---> کیفیت زندگی	.473	.270	2.123	***
اعتماد <---> کیفیت زندگی	.478	.578	2.346	***
جرم و جنایت <---> کیفیت زندگی	.687	.266	2.959	***

Source: Research findings, 2018

نتیجه گیری و دستاوردهای پژوهش

احساس امنیت لازمه زندگی است به نحوی که فقدان آن پایداری جوامع را به خطر انداخته و تأمین و مراقبت از آن سبب بالا رفتن کیفیت زندگی و ترسیم بهتر افق توسعه رفاه در جامعه می‌شود. اگر امنیت در جامعه نباشد، بی تردید انسان‌ها نمی‌توانند نمودار آینده خود را بر اساس گذشته خویش ترسیم کنند و رشد و توسعه نیز امکان پذیر نمی‌شود. (رضوانی و کوچکی، ۱۳۹۶، ۴۵۲). پژوهش حاضر با هدف بررسی اثرات امنیت اجتماعی بر کیفیت زندگی خانوارهای روستایی در ناحیه روستایی شهرستان خرمدره از استان زنجان انجام شد نتایج پژوهش براساس آزمون تی تک نمونه‌ای نشان داد بین احساس امنیت اجتماعی و کیفیت زندگی رابطه معناداری وجود دارد و به ترتیب بعد کالبدی، اجتماعی و اقتصادی از سطح مطلوبیت مناسبتری برخوردارند. همچنین نتایج حاصل از بررسی مدل موریس نشان می‌دهد در سکونتگاه‌های مورد بررسی، سکونتگاه‌هایی که از امنیت اجتماعی بالاتری برخوردار بوده‌اند از کیفیت زندگی بالاتری نیز برخوردارند. رتبه بندی سکونتگاه‌های مورد بررسی بر اساس این مدل به ترتیب روستاهای سوکهریز، رحمت اباد، الوند و باخره می‌باشد.

بررسی و برآورد مقادیر رگرسیون و معناداری ابعاد و شاخص‌های تحقیق بر مؤلفه‌های کیفیت زندگی نشان داد، از بین سه مؤلفه جرم و جنایت، امنیت عمومی و اعتماد اجتماعی، هر سه بعد بر روی کیفیت زندگی تأثیر مستقیم و اثرگذار دارد. بررسی میزان همبستگی عامل جرم و جنایت با میزان ۰,۶۹، بالاترین ضریب همبستگی را با کیفیت زندگی دارد. همچنین ضریب همبستگی اعتماد میزان ۰,۴۸ و امنیت عمومی ۰,۴۷ می‌باشد. امنیت عمومی و اعتماد با ضریب همبستگی ۰,۵۹ و اعتماد با جرم و جنایت با ضریب همبستگی ۰,۴۸ و امنیت عمومی با جرم جنایت با ضریب همبستگی ۰,۳۶ دارای همبستگی دو سویه می‌باشند. بدین ترتیب مؤلفه جرم و جنایت در محاسبات مربوط به متغیر پنهان از وزن بیشتری برخوردارند. که می‌تواند نشان دهنده بالا بودن میزان جرائم در محدوده باشد.

نتایج حاصل از تبیین مدل ساختاری نشان می‌دهد دو مسیر علی ترسیم شده هرکدام به نحو متفاوتی کیفیت زندگی در نواحی مورد مطالعه را افزایش می‌دهد. بر این مبنای در مسیر اول اعتماد اجتماعی با اثر گذاری و اثر پذیری از دو عامل امنیت عمومی و میزان جرم و جنایت به صورت مستقیم بر افزایش کیفیت زندگی اثر گذار است. بدین نحو با افزایش اعتماد اجتماعی در نواحی مذکور میزان رضایت از کیفیت زندگی افزایش می‌یابد. در مسیر علی دوم با افزایش اعتماد اجتماعی امنیت عمومی افزایش یافته و میزان جرم و جنایت کاهش می‌یابد که با دارا بودن رابطه دوسویه کاهش جرم و جنایت با امنیت عمومی سبب بالا رفتن میزان امنیت عمومی و از سوی دیگر کاهش میزان جرم و جنایت شده و در نتیجه مجموع عوامل فوق سبب افزایش میزان رضایت از کیفیت زندگی می‌شود.

بررسی منابع و مطالعات سایر محققین نشان می‌دهد یافته‌های این تحقیق تا حد زیادی منطبق بر یافته‌های سایر محققین می‌باشد. حسین زاده و همکاران، سال ۹۳، در پژوهش خود به بررسی رابطه احساس امنیت، پایگاه اجتماعی- اقتصادی با کیفیت زندگی در شهر اهواز پرداخته که نتایج بر اثر گذاری مثبت احساس امنیت اجتماعی بر کیفیت زندگی در ناحیه فوق اشاره دارد. همچنین جانجانی و همکاران ۱۳۹۳، در پژوهش خود معتقدند امنیت اجتماعی و سبک زندگی نقش عمده‌ای در کیفیت زندگی و شادکامی ایفا می‌کند. نتایج پژوهش محمدی و همکاران ۱۳۹۵ با عنوان بررسی تأثیر سطح رضایت از کیفیت زندگی بر احساس امنیت اجتماعی نشان می‌دهد بین ابعاد مختلف کیفیت زندگی و شاخص کلی احساس امنیت اجتماعی ساکنان ارتباط معناداری وجود دارد و این ارتباط در تمامی ابعاد مستقیم است.

در نهایت، می‌توان گفت ضعف در توجه به امنیت اجتماعی، سبب آسیب‌های عمدۀ اقتصادی و اجتماعی روستایی شده و نیازمند بازنگری در سیاست گذاری‌ها و توجه به مسائل اجتماعی در نواحی روستایی است. در جامعه‌ای که افراد امنیت اجتماعی بهتری را تجربه می‌کنند، گسترده‌ترین تعاملات بین افراد به دلیل احساس امنیتی که وجود دارد گسترش یافته و این خود زمینه دستیابی بهتر به منابع مختلف حمایتی را برای شخص فراهم می‌کند. منابع حمایتی که می‌توانند در مقابله با مشکلات و دشواری‌های زندگی، فرد را یاری داده و عبور از مراحل بحرانی را برای شخص هموارتر کنند. جامعه‌های با میزان امنیت اجتماعی کمتر، استرس و فشار بیشتری را به افراد تحمیل می‌کند که این می‌تواند عاملی باشد در جهت پایین آمدن کارایی جسمی و روانی افراد باشد، چرا که تجربه محیطی مملو از استرس باعث فرسودگی و تحلیل رفتن نیروی روانی و جسمانی افراد می‌گردد (جانجانی و همکاران، ۱۳۹۳، ۲۵۳).

بنابر تحقیق حاضر می‌توان اشاره کرد که امنیت اجتماعی در سکونتگاه‌های روستایی تا حد زیادی مبتنی بر مؤلفه‌های درونی روستا و بر اساس همگونی و انسجام اجتماعی جوامع محلی و روستایی شکل می‌گیرد. در عین حال مؤلفه‌هایی مانند استمرار حضور نیروی انتظامی در این فرایند اثر بخش است. لذا پیشنهاد می‌گردد با ارتقای عملکرد نظارت بیشتر از طرف نیروی انتظامی برای برقراری و تأمین امنیت در سطح روستاهای سرکشی‌های مناسب و حضور بموقع در محل و افزایش تعداد کلانتری‌ها در نواحی جرم خیز اقدام گردد؛ همچنین در موقع بروز نا امنی با ارائه اطلاعات درست و به موقع به مردم از ایجاد تشویش و اظراء اقدام گرد چرا که در نواحی روستایی و کوچک شایعات به سرعت پخش و سبب آشوب و اظراء اهالی می‌گردد. همچنین پیشنهاد می‌گردد از ریش سفیدان محلی برای ارتقای پیوندهای محله‌ای و بسیج مردم جهت افزایش احساس امنیت اجتماعی استفاده گردد و

از دیگر راهکارهای پیشنهادی می‌توان به افزایش سطح آگاهی و آموزش مردم به هنگام مواجهه با جرائم از طریق رسانه‌های جمعی اشاره نمود.

References

- Ahmadi,yagob& Esmaeili, ata, 2010, Measurement of women's sense of security based on multidimensional and interdisciplinary factors in Mashhad, Journal of Applied Sociology, Year 21, Number 2, Pages 169-190.
- Ahmadi, Manijeh, Cheraghi, Mehdi, Vale'i, Mohammad 2014, Analysis of Factors Affecting Social Security in Rural Areas with Emphasis on Social Capital, Case Study of Ghammat Abad Municipality, Miandoab City, Quarterly Journal of Housing and Environment, No. 147.
- Brach,Hans Guter,2006, What kind of security? Four pillars of human security free university of berlin.
- Eftekhari, Asghar, 2012, The Basics and Social Security Issues, Iranian Approach, Printing 1, Publisher of the Institute of Humanities and Cultural Studies
- Eslamiyan, Ayoub, Takafoli, Marzieh, Mousavi, Mirtaher, Arshi, Malihe, 2018, systematic review of the articles of the 2nd National Conference on Social Hazards in Iran, Journal of Social Welfare Quarterly, Year 18, No. 68.
- Hajarin, Ahmad, Ghanbari, Yousef, 2013, Identification and Analysis of Socially Affective Components in Rural Youth Rural Areas of Addiction in Rural Areas of Isfahan, Journal of Drug Addiction Research, Vol. 27, Autumn 2013, p. 67-79.
- Heidari, Fatemeh, 2016, Geographical analysis of the distribution and distribution of crimes during the seasons of the rural area of Nimrooz city, Master's thesis, Zabol University, Department of Geography, Supervisor, Hamid Heydari Maker, Advisor, Morteza Tavakoli.
- Hosseinzadeh, Ali Hossein, Moalizeldeh, Elaheh and Ahmadpour Tahereh, 2014 Evaluation of the relationship between the sense of security of the socio-economic base and the quality of life of individuals, case study, Ahwaz urban community, Quarterly journal of social development, Volume 9, Pages 111-134.
- Darban Astaneh, Alireza, Asgari, Heshmatollah, Ghorbani, Fatemeh, 2013, Spatial Analysis and Zoning of the Sense of Security of the Leaders of Shirvan and Chardavol, Journal of Geographic Space, Quarterly Journal of Guilan University, Vol. 3, No. 9
- Juliano J. Assun,c̄ao & Flavia Chein. Social Security and Rural Poverty in Brazil* article (PDF Available) · December 2009 with 62, Reads.DOI:10.12660/bre.v29n22009.3442
- Pukeliene, Violeta, Viktorija Starkauskiene, 2009, Quality of Life: Factors Determining its Measurement Complexity, *Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics*, pp147-156
- Rezvani, Mohammad Reza, Zare, Zohreh Farhadi Samet and Masoud Niksirat, 2011, Geography of crime in rural areas with an emphasis on livestock theft in the Chadali district of Ghorveh city, Journal of Legal Research, Volume 6, Issue 1, Pages 38-62.
- Rezvani, Mohammad Reza, Kuchiki, Mohammad, 2017, Analysis of social insurance of farmers, villagers and nomads on social security and belonging to rural society, Case study: Villages of Badreh-Ilam province, Quarterly journal of human geography, Volume 49, Issue 2, Pages 445-463.
- smriti chend.2009). Social Security: Concept, Objective and Other Details<="">.
- Shaterian, Mohsen, Kiani Salmi, Sedigheh, Shafiei, Samira, 2016, Measurement of Factors Affecting Safety in Rural Areas, A Case Study of Natanz, Journal of Spatial Planning, Year 6, Successive 22, No. 3. Page 1-16.
- Sharbati, Ali Akbar, 2018, Investigating the Factors Affecting the Social Security of Women (Case Study: Border City of Marwah-e-Tappeh Golestan), Journal of Frontier Science and Technology, Year 9, Issue 2, Pages 31-54.
- karhgar, Bahman, Server, Rahim, 2013, City, Marginal and Social Security, Second Edition, Geographic Organization and Armed Forces Publications.
- Mohammadi, Jamal, Ali Zadeh, Jaber, Rahimi, Hamzeh and Ali Afshari Poor, 2016, The Effect of Satisfaction Level on Quality of Life on Social Security, Case Study of Aslanoz City, Journal of Strategic Research on Security and Social Order, p. 21-34

- Molody, Jamshid, 2009, Measurement of Urban Quality in New Towns, Hashtgerd New Town, Master's Thesis, Tarbiat Moallem University, Geography Department, Guidance, Mojtaba Rafieian, Consultant, Mehdi Pourtaheri.
- Mahdizadeh, Javad 2006; Strategic Planning for Urban Development (Recent World Experience and its Status in Iran), Department of Architecture and Urban Planning, Ministry of Housing and Urban Planning, Tehran.
- Ventegots, M., Jovvj. N., (2005), Quality of life Theory: An Integrative Theory of the Global Quality of life Concept, The scientific World Journal,:1030-1040.
- Yari, Hamed, Hezar Jarribi, Jafar, 2013, Investigating the Relationship between Safety and Social Confidence among Citizens, A Case Study of the Residents of Kermanshah City, Journal of Strategic Research on Security and Social Order, Vol. 1, No. 4, 39-58.